

Ekmekte tasarruf için tartı 950 grama indirildi

Girit muharebeleri

İngilterede atıl bir hald kalmış olan ve şimdi 8. tümene baliğ olduğu söylenen İngiliz kuvvetlerin den, adanın müdafaa için lüzumlu olan miktardan fazlasını azami süratle sarkat getirmek lâzımdır.

Yazan: Abidin DAVER

İkbaharda başlayan ve bu yaz devam edeceği anlaşılan Akdeniz meydan muharebesinin yeni bir safhası Giritte başladı. Denize hakim olmayan Almanlar, büyük bir adaya, havadan mühim miktarda asker indirmek suretiyle modern harbin en yeni bir şeklini tatbik ettiler.

Girit muharebeleri, yalnız Giritin sevkulceş vâzietini itibarile değil, tatbik edilen taarruz sistemi bakımından da mühimdir. Almanların, fırsat ve imkân bulunca İngiliz adalarına karşı tatbik etmek istedikleri havadan asker indirmeyi, Giritte tecrübe ettikleri görülmüştür. Giritteki bu tecrübe, Almanların lehine olan şey, bu Yunan adasının Büyük Britanya adası gibi tepeden tırnağa kadar silâhlanmış ve müdafaa hazırlanmış olmasıdır. Adada, iki Yunan adamının Büyük Britanya adası gibi tepeden tırnağa kadar silâhlanmış ve müdafaa hazırlanmış olmasıdır. Adada, iki Yunan adamının Büyük Britanya adası gibi tepeden tırnağa kadar silâhlanmış ve müdafaa hazırlanmış olmasıdır.

Almanlar Fransız Fasında Askerî kuvvetlerden başka mühim miktarda Alman turisti Fasta toplıyor

Almanlar, fırsat ve imkân bulunca İngiliz adalarına karşı tatbik etmek istedikleri havadan asker indirmeyi, Giritte tecrübe ettikleri görülmüştür. Giritteki bu tecrübe, Almanların lehine olan şey, bu Yunan adasının Büyük Britanya adası gibi tepeden tırnağa kadar silâhlanmış ve müdafaa hazırlanmış olmasıdır. Adada, iki Yunan adamının Büyük Britanya adası gibi tepeden tırnağa kadar silâhlanmış ve müdafaa hazırlanmış olmasıdır.

Girit, sevkulceş bakımından «kilit mevzi» veya «anahtar mevzi» denilen mühim yerlerdendir. Onun fevri ki Yunanistan harbe girer girmez İngilizlerin ilk işi bu adaya yerleşmek, orada deniz ve hava üsleri tesis etmek olmuştur. Girit, coğrafi mevki itibarile Sarki Akdenize hakimdir. Bu itibarla İngilizlerin elinde kalmalıdır. Ve Çörçil de geçenlerde Avam Kamarasında yaptığı beyanatta İngilizlerin Giriti ölüncüye kadar müdafaa edecekleri yerler arasında saymıştır.

Filvaki, Girit Almanların eline geçerse, İngilizlerin Sarki Akdenizdeki vaziyeti güçleşir ve havadan yapılan bu taarruzun muvaffakiyeti. Almanların zaten yüksek olan cür'et ve cesaretini büsbütün arttırarak onları Kıbrıs karşı da aynı taarruzu tekrarlamaya sevkeder. Giritin bir hava indirmesiyle işgali, diğer taraftan Libya - Mısır hududunda cereyan eden mücadele üzerinde de müessir olur. Çünkü Giritte yerleşecek olan Alman kuvvetleri ve denizaltıları Şimali Afrikanın Mısır - Libya kısmına yaklaşmış olurlar.

Giritin Almanlar tarafından zaptı üzerine Almanlar İtalyanların elindeki Onikiada'ya da çok yaklaşacakları için, İngilizler için, aralık Onikiada ile Girit adası arasındaki hattın ötesinde Ege denizine girip çıkmak çok güç ve çok tehlikeli olur. Esasen, bütün mühim Ege adaları da Almanlarla İtalyanlar tarafından işgal edilmiş olduğu için, bu deniz İngilizlere hemen hemen kapanmış ve Mihverin hakim olduğu bir deniz halini almış olur.

İşte bütün bu sebeplerden dolayı, İngilizlerle Yunanların, Giriti muhafaza etmek mecburiyetinde (Devamı 4 üncü sayfada)

Yeni Koordinasyon kararları

Elinde yol inşaatına mahsus âlât ve edevat bulunanlar beyanname verecekler

Ziraat Bankası icabında bono çıkaracak

Ankara 22 (A.A.) — Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir: Gıda maddeleri istihlakinde hal-ı umuz tarafından gösterilen israf - an kaçınma suur ve temayülüne ktisadi ölçüde bir imkân temin etmek maksadile şimdilik Anka - ra, İstanbul ve İzmir şehirlerinde bir ekmegin tartısı bin gramdan .950' grama indirilmiştir.

Bu şehirlerde ekmek fiyatları yeni tarife göre mahallî beledî-velerce yeniden tesbit ve tenzil edilecektir.

Bu tedbir ile vatandaşların, ihtiyaçları nisbetinde ekmek satın almaları hakkı tahdid edilmiş değildir.

KOORDİNASYON HEYETİNİN YENİ KARARLARI

Ankara 22 (İkdâm muhabirinden) — Bugünlerde dört koordinasyon hey'eti kararı çıkmak üzere. Bunları sırasıyla bildiriyor- rum: 1 — Milli Korunma kanunu ile

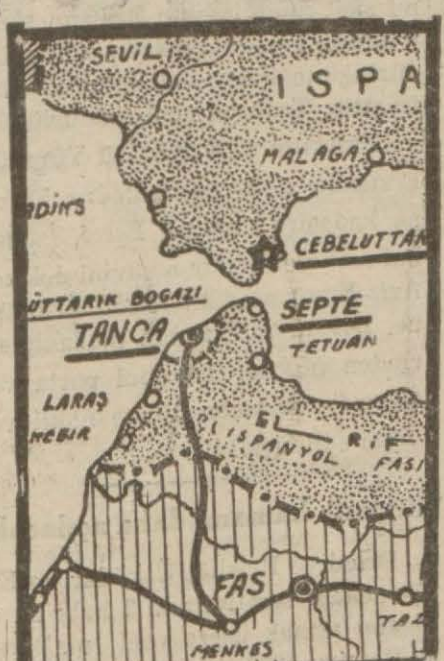

Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen

İktisadi düzeni temin için Ziraat Vekâletine 50 milyon liralık bir sermaye tahsis olunmuştur. Bu ser (Devamı 4 üncü sayfada)

Almanlar Fransız Fasında

Almanlar, fırsat ve imkân bulunca İngiliz adalarına karşı tatbik etmek istedikleri havadan asker indirmeyi, Giritte tecrübe ettikleri görülmüştür. Giritteki bu tecrübe, Almanların lehine olan şey, bu Yunan adasının Büyük Britanya adası gibi tepeden tırnağa kadar silâhlanmış ve müdafaa hazırlanmış olmasıdır. Adada, iki Yunan adamının Büyük Britanya adası gibi tepeden tırnağa kadar silâhlanmış ve müdafaa hazırlanmış olmasıdır.

Fransız Fasile İspanyol Fası hududunu gösteren harita

Londra 22 (A.A.) — Almanların Fransız Fas'ına nüfuzuna ait tefsilat Londra'da öğrenilmektedir. Almanlar Fas'a sırt Almanlardan teşekkül eden müstakke komisyonu delaletle yerleşmiş bulunuyorlar. Ayrıca tali komisyonları da vardır. Azaların çoğu subaylardır. Zannedildiğine göre bunların emrine bol petrol ve para verilmiştir. Dirine bol petrol ve para verilmiştir. Dirine bol petrol ve para verilmiştir. Dirine bol petrol ve para verilmiştir.

Sovyet Rusya

İhtiyatları silâh altına çağırıldı Moskova, 22 (A.A.) — Askerî Krasnaja Svesta gazetesi, Sovyetler Birliği dahilindeki ihtiyatların manevralar için silâh altına çağırılma başlandığını yazıyor.

Girit'te şiddetli muharebe

Çörçil

Dün son vaziyet hakkında Avam Kamarasında izahat verdi

Almanların Giritte bir ordu ihra te-şebbüsleri bertaraf edildi

Muharebe gittikçe şiddetleniyor

İngiliz filosu harekete geçti

Londra 22 (A.A.) — Bugün Avam Kamarasında celsesinin nihayesinde Çörçil Girit muharebesi hakkında yine «pek muvakkat» mahiyette olmak üzere şu izahatı vermiştir:

Giritte şiddetli dövüş devam ediyor. Vaziyete İngilizler hakim bulunmakla beraber Almanlar paralı ödemek şartile bazı mevzî muvaffakiyetler kaydetmişlerdir. Almanlar havadan nakledilen büyük miktarda paraşütçü kolları kullanıyorlar. Ve bunların miktarı hergün artmaktadır.

Çörçil sözlerine şu suretle devam etmiştir:

Kandiya vaziyet sudur. Almanlar her ne kadar halen şehri işgal etmekte olduklarını bildiriyorlarsa da bunun mânası belki şu: Herde bazı binalara girmiş olmalarıdır. Kava meydanı daima kollarımızın elindedir.

Resmo bölgesinde, dün sabah erken düşmanın hava meydanına taarruz teşebbüsü muvaffakiyetle bertaraf edilmiştir. Şimdi bu bölgede kayda değer hiç bir muharebe vukuu bildirilmemektedir.

Bu sahil hattı bölgesinin başka yerleri daima elimizdedir. Muharebeler gittikçe şiddetlenerek devam ediyor ve hiç şüphesiz bir müddet daha devam edecektir.

Düşman dün gece denizden nakledilen kollar ihraçına teşebbüs etmişse de Giritte doğru ilerleyen kafil deniz kuvvetleri tarafından önlenmiş, iki nakliye gemisi kıtaat yüklü olması muhtemel bulunan mayınlar batırılmıştır. Keza (Devamı 4 üncü sayfada)

MANİDAR BEYANAT

“Avrupada sulh ile halledilmiyecek mesele yoktur,”

Ribentrop gazetecilere böyle söyledi

Mihver ne âlemde?

Berlin 22 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Almanya ile İtalya arasında ki ittifakın ikinci yıldönümü münasebetile, Almanya hari - (Devamı 4 üncü sayfada)

Fatihteki feci cinayet

Katil, bir kurşunla boynundan yaraladığı kızı yere yatırdı: diz çöküp nişan alarak beş kurşun boşalttı

Öldürülen kızın arkadaşıda yaralı

Evvelki gece saat 9,5 sıralarında, Fatih'te, Hacınevîs mahalle-şinde feci bir cinayet işlenmiş ve Ali Özdemir adında bir memur nişanlısı 15 yaşında Hayrünnisayı tabanca ile vurarak öldürmüş, kızın arkadaşı 14 yaşında Sükrani de kalçasından ağırca yaralanmıştır. (Devamı 4 üncü sayfada)

Hazreti Muhammet Ve İslâm Ordusunun Muharebeleri

Harbin İslâm âleminin merkezine sıradığı bir sırada Arap âleminin hususiyetlerini anlatacak olan üstad Ziya Şakirin bu eserinde büyük bir kumandan olan Hazreti Muhammedin mühim muharebelerini okuyacaksınız.

Yakında Neşre Başlıyoruz

Balkan harbinden evvel Giritte ihraç edilen İngiliz tankları Hanya sokaklarında

Eden'in Beyanati

İngiltere askeri planlarını tatbik ederken işgal edilmiş ve edilmemiş topraklar arasında fark gözetmiyecek

Fransa Almanyaya müsait davranıyor

Londra, 22 (A.A.) — Eden Avam Kamarasında sorulan bir suale cevaben şu beyanatta bulunmuştur:

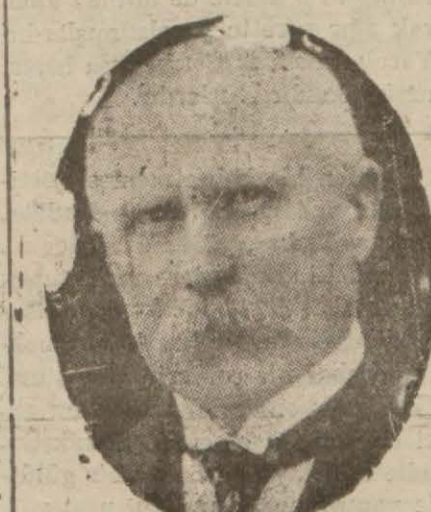
14 Mayıs'ta Vichy, Amiral Darlan'ın Hitler'e yaptığı ziyaret üzerine verdiği izahatın Vichy hükûmeti tarafından ittifakla tasvip edildiğini ve bu müzakerelerin tesirinin yakında hissedileceği ilân edildi. Ertesi gün Mareşal Petain radyoda kısa bir nutuk söyleyerek Fransız milletini Darlan ile Alman hükûmeti arasındaki müzakerelerden doğabilecek neticeleri hiç bir sual tevcih etmeksizin iduğu gibi kabul etmeye davet etti.

Vichy hükûmetinin Suriye hava meydanlarının Almanlar tarafından kullanılması müsaade edilmesi bu işbirliği neticelerinin pek bariz bir örneğidir. Roosevelt Vichy hükûmeti siyaseti - (Devamı 4 üncü sayfada)

Taymıs diyor ki:

Vişinin Mihverle işbirliği yapması emrivakidir

Beaunais'de Darlan ıshkla karşılandı

Mareşal Peten

Londra 22 (A.A.) — Taymıs gazetesi başmakalesinde Vichy'nin Mihvere iltihak ettiğinde artık hiç bir şüphe kalmadığını kaydettikten sonra şöyle diyor:

Vichy hükûmetinin, Fransanın eski müttfikine karşı eski düşmanları ile işbirliği yapması şimdi bir emrivakidir.

Nazari dikkati celbeden vakia da Fransız radyoları resmi Fransız ajansı olan Ofi'nin lisanslarında görülen tebeddülüdür. Bu müesseseler itiyad edindikleri ihtiyatkara - (Devamı 4 üncü sayfada)

İngiliz tebliği

Müttefikler Giritte muhteşem cesaret ve hamle ile çarpışıyor

Almanlar dalga ile paraşüt ve tayyare ile asker indiriyorlar

Alman kıtaatının mühim bir kısmı öldürüldü ve esir edildi

Halen Giritte bulunan Elenler Karl S. E. Jorj YAZISI DÖRDÜNCÜ SAYFADA

Suriyede-ki harekât

Filistinden yapılacak taarruza karşı koymak için hazırlanan alay hür Fransız kuvvetlerine iltihak edecek

Rayakta elli Fransız tevkif edildi

Londra, 22 (A.A.) — Suriyeden müstakil Fransız ajansına gelen bir telgrafa göre, müstakil Fransız kuvvetlerine iltihak eden Fransız alayının, Suriye yüksek komiseri General Dentz'in kumandasındaki kıtalardan, Filistinden gelecek muhtemel bir müdahaleyi önlemek için Lübnan'a girmek emr'i almış olan mühim bir teşekkülün dündarını teşkil ediyordu.

Hür Fransız kıtalarının Suriyeye girdikleri ve Suriyedeki kuvvetlerden bir (Devamı dördüncü sayfada)

Bulgarlar Semendirek ve Taşoz'u aldı

Sofya 22 (A.A.) — Ofi: Bulgar kıtalarının bu son günlerde Ege denizinde Semendirek ve Taşoz adalarını işgal ettikleri resmen bildirilmektedir.

Günün Tenkitleri

İtfaiyenin sakat tarafı

Yazan: Selâmi İzzet SEDES

Bir şoför idare edemediği arabayı deviriyor, arabada bulunan sekiz kişiden ikisi ölüyor, beşi yaralanıyor. Mahkemeye verilen şoför kendisini şöyle müdafaa ediyor:

— 18 günlük şoförüm; direksiyonun bozuk olduğunu da kazadan önce falana söylemiştim. Bu şoför Belediye şoförüdür, araba da itfaiyenin pompa kamyonudur.

Şoförün kendisini müdafaa için ileri sürdüğü iki mazeret te Belediye'ye suçlu koyuyor.

İtfaiye teşkilatında, sırası gelince önüne ardına bakmadan yol alan vasıtaların bozuk olması affedilmesi caiz olmayan bir kabahattir. Bunun mes'ulü de ceza görmelidir.

Düzeltilmesi elzem olan bir hata da, itfaiyede acemi şoförler kullanmak zaruridir. 18 günlük şoföre otopomp teslim edil-

mez. Kabahat sayılan bu zaruret gidermek gerektir.

Bugünkü itfaiye bütçesi bu teşkilatın çalıştırma ve çalışma şoförleri itfaiyedeki münhallere göz ucu ile olsun bakmamaktadır.

Bu uygunsuz bütçe acemi şoför yetiştiriyor, yetişenler de tam şoför evsafını kazanınca işi bırakıyorlar.

İtfaiyemizin bu sakat tarafıdır. İtfaiye mekanizmasının bozuk tarafı buradadır; bu bozulmuş düzen verme zamanı da geldi geçiyor. İtfaiye teşkilatına usta şoförleri çekecek bir bütçe elzemdir.

İnsanların hayatı mevzuu bahsolan bir meselede paraya bakılmaz. Boğaz tokluğuna çalıştırılan acemi şoförler Belediye'ye ucuza mal olur amma, her sene birkaç kişinin de hayatına mal oluyor.

SON HABERLER

İngilizler Heli-
goland'a hü-
cum ettilerİşgal altındaki üsler
de şiddetle bombar-
dımın edildi

Londra, 22 (A.A.) — Salâhiyet-
tar bir kaynaktan öğrenildiğine
göre, çarşamba günü öğleden son-
ra, bombardıman servisine mensup
tayıyarelerin küçük bir teşekkül,
Almanların Heli-goland deniz üssü-
ne bir baskın hücumu yapmıştır.
Bu harekatten, bir bombardıman
tayıyaresi dönmüştür.

Bombardıman servisine mensup
tayıyarelerden başka teşekküller,
savaş servislere mensup avcı tay-
yıyarelerinden mürekkep büyük bir
teşekkülün himayesinde, çarşamba
günü öğleden sonra, düşman iş-
gali altındaki Fransa'da Bethune
civarında bir elektrik santralına
ve bir petrol tasfiyehanesine hü-
cum etmiştir. İngiliz tayıyareleri,
Fransız sahilini geçtikten biraz
sonra, düşman avcıların hücu-
muna uğramışlarsa da düşman av-
cıları, İngiliz tayıyarelerinin hücu-
mu muvaffakiyetli sonuca erdir-
melerine mâni olamamışlardır. İn-
giliz tayıyareleri, Bethune'deki her
iki hedef üzerine de tam isabetler
kaydetmişlerdir. Beş düşman avcı-
sı tahrip edilmiştir. Bunlardan dör-
dün İngiliz avcıları tarafından ve bir
tanesi de İngiliz bombardıman tay-
yıyareleri tarafından düşürülmüştür.
Bir İngiliz bombardıman tayıyare-
si ve altı avcı tayıyaresi dönme-
miştir.

Amerika bangerleri-
nin fikirleri

Londra, 22 (A.A.) — İstihbarat
Nezareti, içlerinde cumhuriyetçiler
ve demokratlar da bulunan Ameri-
kan bankalarla sanayi erbabin-
dan ve iş adamlarından 70 kişinin,
harp hakkında sorulan bazı sual-
lere verdikleri cevapları neşret-
miştir. Bunlardan 8 kişi Almany-
nın harbi kazanacağını zannet-
mektedir. 31 kişi İngiltere'nin ga-
lip geleceğine kani bulunuyor. 26
kişi neticenin meşhuk olduğu fikrin-
de bulunmuştur. 27 kişi Hitler'in
İngiltereyi bu sene istilâya teşeb-
büs edeceğini söylemiştir. 41 kişi
bu fikirde değildir.

ASKERİ VAZİYET

SURIYEDE HÜR FRANSLAR
İLERLİYOR GİRİTTE MÜCADELE
DEVAM EDİYOR

Filistin'de bulunan hür
Fransız kuvvetlerinin ce-
nubi Suriye topraklarına gire-
rek ileri harekete başladıkları
teyidyü etti. Bu hareketin
başlamasından bir müddet son-
ra Suriyede Vişi hükümetinin
fevkalade komiseri general
Dentz'in emrinde bulunan Fran-
sız kuvvetlerinden bir alay
kendiliklerinden hür Fransız-
lara iltihak etmişlerdir. Bu ha-
reket Suriyede ki Fransız küt-
lelerinden mühimce bir kısmın
İngiltere aleyhine harekete bu-
lunmak istemediklerini göster-
mektedir. Suriyede bulunan A-
rap, Türk, Ermeni ve Çerkes
gibi diğer unsurların da hür
Fransızlara karşı Suriyeyi mü-
dafaa etmeleri de çok zayıf bir
ihtimaldir.

Suriyede hâlen general Deniz-
in emrinde 3 tümen mevcuttur.
Bunlardan birinin şimali Suri-
yede vâni bizim hudud mün-
hasında bırakılması muhtemel-
dir. Çünkü bu muntakada Fran-
sızlar aleyhine hareket eden ba-
zi aşiretler mevcud olduğun-
dan âşayışı temin noktasından
buna zaruret vardır. Bundan
başka 350 kilometre uzunluğun-
da olan Suriye sahilinin bir
ihraç hareketine karşı müdafaa-
sı için de bir miktar kuvvet a-
yırmak lazımdır. Bu vaziyette
Filistin tarafından gelen taar-
ruzu karşılamak için ancak 2
piyade tümeni ve bir tank alayı
kalacağı tahmin edilebilir. Hal-
buki Suriyenin bir işgale ma-
ruz kalması aylardan beri ku-
vetli bir ihtimal halinde belir-
miş bulunduğundan İngilizle-

Hava hücumları
nakaşarı bir çareKanadalı mütehas-
sıslar radyo usulleri kul-
lanmayı tavsiye ediyor

Londra, 22 (A.A.) — İngiliz
İmparatorluk mütehasısları hav-
a hücumlarına karşı müdafaa mes-
lesini derin bir surette tetkik et-
mekten geri kalmamışlardır. B.
tetkiklerin muvaffakiyetle netice
lenmiş olduğu ve düşman tayıy-
arelerine karşı mücadele etmek için
bazı radyo usulleri kullanıldığı öğ-
renilmiştir.

Bu haberi veren Kanada Millî
Müdafaa Nazırı bütün radyo mü-
tehasıslarını yeni plânın tabikine
davet etmiştir. Her ne kadar bu
hususla hiçbir tafsilât verilme-
mekte ise de öğrenildiğine göre İn-
giliz Hava Nezareti bu keşiften çok
büyük hizmetler beklemektedir.

ALMANYA

Paristeki Amerikan
diplomatlarının geri
alınmasını istedi

Vaşington, 22 (A.A.) — Hariciye
Nezareti, Alman hükümetinin A-
merika hükümetinden Pariste bu-
lunan bütün siyasi memurlarını 10
Hazirandan evvel bu şehirden çek-
mesini talep ettiğini bildirmektedir.
Alman hükümeti Parisin bun-
dan böyle genişliyecek olan hare-
kât sahasına dahil telâkki edilmesi
dolayısıyla bu tedbirin alınmış ol-
duğunu bildirmiştir. Alman hüküme-
tinin diğer hükümetleri de keyfi-
yetten haberdar ettiği zannedil-
mektedir. Bu tedbir Vişi hükü-
metine teşmil edilmemiştir.

Pariste işe zorluğu
arttı

Vichy, 22 (A.A.) — Pariste son
zamanlarda işe zorlukları birden-
bire fazlaşmıştır. Haftalardan-
beri halk et tayını almamakta-
dır. Tereyağ ve yumurta da bul-
namıyor. Geçen pazar günü Parise
ancak 1500 kilo tavşan eti, 200 kilo
tavuk ve 3600 kilo keçi eti gelmiş-
tir. Parisin et ihtiyacını temin için
yeniden köylerdeki hayvanatın mü-
saderesine karar verilmiştir.

Nazilerin Şilide
hazırladığı sui-
kasdin içyüzü20 Nazi tevkif edildi
bir çok vesait bulundu

Santiago, Şili, 22 (A.A.) — Şili
polis tarafından nüve halinde iken
boğulan bir Nazi suikası üzerine
açılan tahkikata çarşamba günü
de devam edilmiştir. Bu işe memur
edilen istintak hâkimi tevkif edi-
len 20 Naziyi ihtilâttan menetmiş
ve birçoklarını da sorguya çekmiş-
tir. İstintak hâkimi tahkikatını bi-
tirdikten sonra devlet emniyetine
karşı suikast yapmak suçu ile Nazi
partisi şeflerinden üçünün tevkifi-
ni emretmiştir. Radikal reisler in-
den Fernando Pinto'nun katili Na-
zi Arthur Hoffman hapishanede ki
höcresinde asabi bir buhran geç-
irdiği için sorguya çekilmemiştir.

Critica gazetesi diyor ki:
10 Nazinin istivabı, Pinto'nun
katli neticesinden ve radikal klü-
büne karşı yapılan hücumun me-
buslardan Nazi şefi Gonzalez Von
Marces'in tahriki ile yapıldığını
göstermektedir.

Mevkurlar dinlendikten sonra
Nazi partisinin merkezinde yeni
araştırmalar yapılmıştır. Polis bir
çok vesikalar ve akamete uğriyan
suikastda ait bir propaganda mal-
zemesi ele geçirmiştir.

Küçük haberler

★ Paris: (D.N.B.) Fransız ma-
kamları, Amerikan limanlarında
demirli Fransız vapurlarının mü-
saderesine mukabele bilimsil ol-
mak üzere, iki Amerikan vapuru-
nun Marsilya limanını terketmesi-
ni meneylemişlerdir.

★ Paris: Eski komünist me-
buslardan ve mebusan meclisi ha-
riciye encümeni sabık reisi Gabri-
el Peri Paris civarında tevkif edil-
miştir.

★ Vichy: Resmi rakamlara göre
harp esnasında Fransız şehirlerin-
de hasara uğriyan binalar 80.000
balığı olmaktadır.

★ Londra: İngiliz hükümeti,
kahramanca cesareten "dolay"
Malta halkına hayranlığını bildi-
ren bir mesaj göndermiştir. Mal-
tada şimdiye kadar 650 aların işa-
reti verildiği ve bombardıman ve
avcı keşif kolları tarafından 300
den fazla hava hücumuna uğradığı
tahmin edilmektedir. (A.A.)

Hemen pencereye koşarak so-
kağa baktı. Kösedeki fenerin işi-
ği altından bir adamın geçtiğini,
kaybolduğunu gördü. Genç kız
bu uçan gölgeyi tanıdı. Tanıma-
masına imkân yoktu. Çünkü bu
mavi gözlüklü adamdı.
HEYECANLI BİR MAKALE
Telefonla arkadaşını boş yere
aradıktan sonra Janine evinde
alelacele giyinirken Loiseau ken-
disini götüren taksinin içinde in-
liyordu.

Loiseau kendinden geçip yere
düşükten ancak bir saat sonra
gözlerini açabilmişti. Kendisine
yapılan taarruzdan evvel tetkik
ettiği dar sokagın ağzındaki çöp-
lerin üstünde yatıyordu. Onu
herhalde oraya kadar sürükle-
mişlerdi. Söylenerek, küfür ede-
rek güç hal ile doğruldu. Kafasın-
ın içinde hâlâ birtakım uğul-
tular vardı. Sendeliyerek birkaç
adım attı. Fakat daha büyük bir
gayret sarfedemeden kaldırımın
üstüne oturdu ve bir taksinin
geçmesini bekledi. Hayvan nak-
line mahsus büyük bir kamyo-
nun soforü "madına yetişme-
seydi orada daha çok bekliye-
cekti. Soför:

— Ne o, bacakların tutmuyor
mu? diye sordu. Fazla kaçır-
dın galiba?
Loiseau: — Yahu, beni eve gö-
tür?

Diye mırıldandı. Soför gülüm-
sedi:

— Pekli götürüyem, fakat insan
sonunu hesaplamadan böyle şit-
şeleri devirir mi?..

Ve elini uzatarak delikanlının
yanına binmesine yardım etti.
"Büyük Gazete'nin muharriri
daha kalabalık sokaklara iste bu

BUGÜN
SİYASİ
VAZİYET

Fasta Almanlar!

Dün Londra radyosunun verdiği
bir habere göre, Fasa daha evvel
Turist vaziyetinde girmiş olan Al-
manlar bir hareketle bulunarak
Fasın idaresini ellerine almağa
muvaffak olmuşlardır. Bu haber
teyidyü ettiği takdirde Almanlar
Garbi Afrika'ya da ayak basmışlar
demektir.

Böyle bir teşebbüs Vişi hüküme-
tinin malûmatı haricinde başarı-
labileceğine ihtimal verilmemek-
tedir. Çünkü her şeyden evvel Vi-
şi hükümeti ile Almanya arasın-
daki dostluk buna mânidir.

Almanların şimali garbi Afri-
kaya ayak basmaları bir taraftan
Cebelüttağ'ı tehdid edeceği gibi
diğer taraftan Dakar da Almanlar-
ın eline geçebilecektir. Çünkü bu
haber teyidyü ettiği takdirde Al-
manlar Fasi ele geçirmiş ve Daka-
ra doğru kapıyı açmış olmaktadır.
Halbuki Amerika, Dakarın Al-
manyanın eline geçmesini asla
muvafakat edemeyeceğini Fransız-
lara bildirmiştir.

Son Fransız - Alman anlaşması
dolayısıyla esasen Vişi hükümeti i-
le münasebetleri gergin bir hale
gelmiş olan Amerikanın bu hâdise
karşısında ne yapacağı merakla
beklenmektedir.

GİRİTTE

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

Mihverin ilkbahar harp politika-
sı artık teressüm ve tevazzuh et-
miş bulunuyor. İngiliz Başvekili
baharın bideyetindeki hitabesinde
Alman harp makinesinin Ukray-
na, Kafkasya ve Karadeniz istika-
metlerinde ilerliyebileceğini de he-
saplıyordu. Doğrudan doğruya Bū-
yük Britanya adalarına bir taar-
ruz da imkân haricinde görülmi-
yordu. Şimdi anlaşılıyor ki harbin
siktet merkezi doğrudan doğruya
Mısır ve Yakın Şark'ta ve gaye İn-
gilizleri Akdenizden kabile tama-
mle çıkarmaktır. Akdenizin iki
mahreci tıkanabilirse büyük do-
nanmanın vaziyeti çok nazik bir
hal alabilir. Bütün bu tasavvur-
ların tahakkuku İngiltere için va-
him darbelerdir; bunda tereddüt
edilmez. Fakat kat'i neticeyi bu-
ralarda istihlal etmek de kabil ol-
dukları iltihaller, adalarında dayan-
dıkça ve Amerikanın yardımı ha-
kiki bir hız alarak müessir olduk-
da kabul edilmektedir. Harp nere-
lere kadar uzansın uzansın, Hin-
distana kadar dahi gitsin, süku-
nun yolu Londradan geçer.
Hüseyin Sükrü BABAN

Büyük Zabıta Romanı: 23

KEDİ
GÖZLÜ
ADAM

Türkçesi M. Feridun

vaziyette geldi ve ilk rastgeldiği
takisi ile evine döndü. Ceplerini
yoklamayı ancak o zaman dü-
ğündü. Şüphesiz parasını, cüz-
danını almışlardı. Fakat her ge-
yin tam olduğunu hayrette gör-
dü. Saati, cüzdanı, cebindeki bo-
zuk para, her şey yerinde duru-
yordu.

Kapının önünde fazla durma-
dan soforün parasını verdi ve
daftesine çıktı. İlk işi ağrıyan
ensesine ıslak kompresler koy-
mak oldu.

— Vay, vay, vay... diye inli-
yordu. Alçak herifler amma ki-
yasıya vurmuşlar!

Soguk su biraz ağrıyı dindir-
mişti. Banyosunun kenarına o-
turmuş, bir elle ensesindeki ısl-
lak bezi tutuyordu. Uyuklamaya
başlamıştı. Birden kapının zili
hızlı hızlı çalması başladı.

— Açmıyacağım işte!.. İster-
lerse zili koparsınlar!

Diye söylendi. Fakat zil bütün
kuvvetile apartmanı çın çın öt-
tiğiyle devam ediyordu. Nih-
yet boyun eğdi.

— Anladık, anladık... Geliyo-
rum... Haydutlar!.. Alçaklar!..
Katiller!..

GÜNÜN MESELELERİ

Umumi tarihin muhtelif devre-
lerini siyasi ve içtimai kısımları,
teşkilatların faaliyetleri ve esas-
ları, icraatları itibarile tetkik edin-
ce görürüz ki, milletler istibdad-
sız zamanlar geçirmemişler, böy-
le bir devre görememişlerdir. İs-
tibdaddar alelûmum ikidir: Biril-
bir şahsın veya bir zümrenin is-
tibdadıdır. Diğer de kanunlar.
husule getirdiği istibdaddan iba-
rettir.

Bilhassa orta çağda ve yeni za-
manda kanunlardan ziyade şahıs-
ların, kralların, derebeylerinin
dih tahakkümle ve zulümlerle
Papaların istibdadları hâkim ol-
muş, bu yüzden harpler ve dahili
zulümler fazla telefata ve tahribata
müncer olan neticeleer husule
getirmiştir. Şimdiki zamanların
başlangıcı olan 1789 Fransa büyük
ihtilali ve inkilâbı, Parlâmento sis-
teminin ihdasını ve tabikini te-
min etmiş, bundan sonra muhte-
lif milletlerde şahısların veya züm-
renin istibdadı yerine kanunların
inzibati meydana gelmiştir. Şimdi-
ki zamanların devresindeki millet-
ler, kanunların bahşeylediği, te-
min ettiği serbestlik, söz ve yazı
hürriyeti, adalet içinde yaşamışlar,
yeni medeniyet eskilerden farklı
olarak ilmi istifade mevkine koy-
muş, teknik ilerlemeler, insanla-
rın ve milletlerin refahları meyda-
na gelmiştir.

Hakikati halde tarihte kaydedil-
miş, hattâ Arkeologların eserlerini
buldukları, kazmak, araştırmak u-
sullerile meydana çıkardıkları me-
deniyetlerin ilim üzerine kurulma-
mış oldukları görülmektedir. Me-
deniyetler yalnızca ilimlerin husu-
lûatı ve inkişafını temin etmişler-
dir.

Kanunlar, milletlerin ruhi ve iç-
timai, siyasi, iktisadi ihtiyaçlarına
göre hazırlanmış zaman istifa-
deli olabilirler. Türk milletinin
1923 Cumhuriyet inkilâbı üzerine
Büyük Millet Meclisince hazırla-
nan ve kabul edilen kanunları ka-
bul eylemesi, düşüncelerinin, ih-
tiyaçları hedeflerinin adli, siya-
sî, içtimai inkilâplara tevafuk eyle-
mesi faydalı ilerlemelerin, ehem-
miyetli inkişafların husulünde e-
sas olmuştur.

Şüphe edilemez ki bir millete
faydalı olan kanunlar, diğer bir
milletle aynı istifadeyi temin ede-
mezler. Diğer taraftan, içtimai ih-
tiyaçların yavaşça değil, hızla te-
kâmül eylemesi dahi kanunların
mütevallî tarzda tadillerini, ikmal-
lerini lüzumlu kılar, zarurî bir ha-
le getirir. Türkiye Büyük Millet
Meclisinin 1923 ve sonraki yıllar-
da kabul eylediği, Türkiye Cüm-
huriyet hükümetinin tatbik ettiği
kanunlar Türk milletinin ruhuna
ve bünyesine, ihtiyaçlarına göre
olmuş, tevafuk ve tetabuk etmiş,

Berlin ile Vişi
arasında ya-
pılan temasın
gayesi nedir?

Yazan: Hâmid Nuri İrmak

adillerle ikmalleri dahi lüzumla-
a göre yapılmaktadır.

1939 harbinin devamı, Avrupa-
nın muhtelif memleketlerindeki
milletlerin ve arazilerinin işgal al-
ma geçmiş bulunması, meşgul
memleketlerde yeni, yeni idareler,
hükümetler kurulması gibi vakia-
lar görülmektedir. Tabii ihtiyaçlar
üzerine kurulan siyasi, içtimai,
iktisadi kanunlar ve âmiller Av-
rupadaki muhtelif memleketlerde
yeni tadilleri, ikmalleri zarurî ha-
le getirmiş, işsizliğin artmasından,
sermaye ile emeğin ihtilâflarından
doğan hâdiseler tevali etmiştir. Sa-
lık Fransa Cumhuriyeti hüküme-
ti bilhassa bu yüzden, Fransa pa-
ramentosu gibi çok zor vaziyetler
karşısında kalmıştır.

Berlin ile Vişin neşir vasıta-
ları Fransa'da işsizliğin azaldığına
dair ara, sıra hattâ istatistiklere
dayanan malûmat vermektedirler.
Nasıl azahıyır? İşgal veya mahallî
hükümetler tesisi suretile idare o-
lunan memleketlerde kanunlar i-
rade darbelerle mi hazırlanıyor,
tatbik ediliyor? Yoksa ihtiyaçlara,
halkın ruhuna, düşüncelerine u-
yan usuller ve kanunlarla mı? Bu
çok mühim bir meseledir.

Hâmit Nuri İrmak

—Büyük tarihi roman: 97

Sultan Aziz Nasıl Öldürüldü?

Yazan: M. Sami Karayel

Sultan Aziz devri, Fransanın mağlûbiye-
tinden sonra acıklı bir hal almıştı

Karadenizin bitaraf durması ve
orada Rusyanın donanma yapma-
ması hakkındaki ahdî hükümleri
taahhüdünü ilân ederim.

Rusların bu suretle hareketi Av-
rupada en ziyade İngilizlerin hid-
detini mucip olması icabederken
Almanyanın Fransa üzerinde ka-
zandığı büyük muzafferiyet tesiri-
le muvazenei düveliyede husule
gelen yeni vecheler dolayısıyla Rus-
yaya karşı İngilizleri harekete ge-
tirmek.

Yalnız İngilizler, Londrada ce-
nebi devletler muahhasarile bir
kongre akdine muvaffak oldular.
Lâkin, Rusların ilân ettikleri ve
Paris muahdesine mugayir olan
meyaddi reddedemeyip kabulde
mustar kaldılar.

Fransanın inhidamile, Almany-
nın da Rusyaya mümaşatkâr kal-
ması, Avusturyanın ortadan çık-
ması ve Alman tahakkümüne ge-
mesi Devleti Aliyeyi Rusya ile İn-
giltere arasında bırakmıştı.

Ruslar, Almanların mümaşat-
kârlığı dolayısıyla Devleti Aliyeye
daha ziyade mütehakkim bir vaz-
iyet almışlardı. Fakat, bütün bu-
lara rağmen İngilizler, Osmanlı do-
nanması, Osmanlı ordularının
tanzimini ve kuvvetlenmesini te-
min için çalışıyorlardı.

Nitekim, Sultan Aziz devrinde
Osmanlı donanması İngiltereden
sonra en kuvvetli donanmalardan
biri haline gelmişti. Osmanlı ordu-
su da aynı kuvvetle büyümüştü.

İngilizler, Osmanlı ülkesini Rus-
lara kaptırmamak için ellerinden
gelen gayreti yapıyorlardı. Fakat,
Rusyanın daha ziyade ağır bastığı
aşıkardı. O, Balkanları ateşe ver-
mişti. Ve, bu ateş peşinde koşan
yeni teşekkül eden Osmanlı ordu-
larını vıpratıyordu.

Rusya, tamamilen İngiltere ile
karşı karşıya gelmişti. İngilizlerin
Devleti Aliye hakkındaki hayır-
hah hareketlerine karşı şiddetle
mukabelede bulunuyorlar ve, Hi-
stiyenları âlet ederek rollerine
muvaffak oluyorlardı. Sultan A-
zizin ne orduları ve ne de donan-
ması tevali edip duran isyanları
bastrabiliyor ve ne de sükûneti
ticude getirebiliyordu. İsyancılar
ve ihtilaller dolayısıyla devlet ma-
arifi o derece artmıştı ki, bunla-
rın önüne geçmek için mütemadi-
nen istikrazlar yapıyordu.

Siyonist sermaye İngiliz kanalı-
Devleti Aliyenin gelirine va-
neyi kadar satın almış bulun-
du.

Karadeniz meselesinde Rusya -

Nanemollanın
Köşesi

Giritteki Tirit

Almanlar Girit adasına paraşüt
ve nakliye tayıyarelerle asker nak-
lederek Akdenizdeki son Yunan
toprağını da işgale çalışıyor. Na-
nemolla:

— Gökten inen bu paraşütlü as-
kerlerin göreceği iş ve alacağı ne-
tice henüz meşhul.. dedi ve ilâve
etti:

— Fakat Girit deyince akla, pa-
raşütçülerin tirit olacağı geliyor..

Hür Fransa

Fransanın mütareke yapmasını
müteakip Vişiden ayırarak harbe
devam kararı veren hür Fransa,
sessiz sadasız mühim işler basardı.

Afrika genişlettiği arazisinde
yetistirdiği, teçhiz ettiği kuvvet-
lerle büyük muvaffakiyetler elde
eden hür Fransa şimdi de Suriye
üzerine yürüyor. Nanemolla:

— Bunda şaşılacak bir şey yok.
dedi ve sözlerini şöyle bitirdi:

— Malûm ya; para ile imanın
kimde olduğu belli olmaz derler..
M. K.

Hırvat meclisi
toplandı

Zagreb, 22 (A.A.) — (Stefani):
Yeni müstakil Hırvat devletinin
millî meclisi, Pavelitch'in ilk siya-
sî nutkunu dinlemek üzere dün
Zagreb'de toplanmıştır. Pavelitch,
Hırvatistanın esaslı hudutlarını
şimdiden tahdit etmiş olduğunu
ve diğer hudutlarını yakın bir za-
manda tahdit edeceğini beyan et-
miştir.

Yeni Hırvatistan kralı İkinci To-
mislav adını alacak ve Duvansko
Poljde'de taç giyecektir.

—Büyük tarihi roman: 97

Sultan Aziz Nasıl Öldürüldü?

Yazan: M. Sami Karayel

Sultan Aziz devri, Fransanın mağlûbiye-
tinden sonra acıklı bir hal almıştı

Karadenizin bitaraf durması ve
orada Rusyanın donanma yapma-
ması hakkındaki ahdî hükümleri
taahhüdünü ilân ederim.

Rusların bu suretle hareketi Av-
rupada en ziyade İngilizlerin hid-
detini mucip olması icabederken
Almanyanın Fransa üzerinde ka-
zandığı büyük muzafferiyet tesiri-
le muvazenei düveliyede husule
gelen yeni vecheler dolayısıyla Rus-
yaya karşı İngilizleri harekete ge-
tirmek.

Yalnız İngilizler, Londrada ce-
nebi devletler muahhasarile bir
kongre akdine muvaffak oldular.
Lâkin, Rusların ilân ettikleri ve
Paris muahdesine mugayir olan
meyaddi reddedemeyip kabulde
mustar kaldılar.

Fransanın inhidamile, Almany-
nın da Rusyaya mümaşatkâr kal-
ması, Avusturyanın ortadan çık-
ması ve Alman tahakkümüne ge-
mesi Devleti Aliyeyi Rusya ile İn-
giltere arasında bırakmıştı.

Ruslar, Almanların mümaşat-
kârlığı dolayısıyla Devleti Aliyeye
daha ziyade mütehakkim bir vaz-
iyet almışlardı. Fakat, bütün bu-
lara rağmen İngilizler, Osmanlı do-
nanması, Osmanlı ordularının
tanzimini ve kuvvetlenmesini te-
min için çalışıyorlardı.

Nitekim, Sultan Aziz devrinde
Osmanlı donanması İngiltereden
sonra en kuvvetli donanmalardan
biri haline gelmişti. Osmanlı ordu-
su da aynı kuvvetle büyümüştü.

İngilizler, Osmanlı ülkesini Rus-
lara kaptırmamak için ellerinden
gelen gayreti yapıyorlardı. Fakat,
Rusyanın daha ziyade ağır bastığı
aşıkardı. O, Balkanları ateşe ver-
mişti. Ve, bu ateş peşinde koşan
yeni teşekkül eden Osmanlı ordu-
larını vıpratıyordu.

Rusya, tamamilen İngiltere ile
karşı karşıya gelmişti. İngilizlerin
Devleti Aliye hakkındaki hayır-
hah hareketlerine karşı şiddetle
mukabelede bulunuyorlar ve, Hi-
stiyenları âlet ederek rollerine
muvaffak oluyorlardı. Sultan A-
zizin ne orduları ve ne de donan-
ması tevali edip duran isyanları
bastrabiliyor ve ne de sükûneti
ticude getirebiliyordu. İsyancılar
ve ihtilaller dolayısıyla devlet ma-
arifi o derece artmıştı ki, bunla-
rın önüne geçmek için mütemadi-
nen istikrazlar yapıyordu.

Siyonist sermaye İngiliz kanalı-
Devleti Aliyenin gelirine va-
neyi kadar satın almış bulun-
du.

Karadeniz meselesinde Rusya -

(Daha var)

HADİSELER VE.. BAŞMUHARRİRLER

Dün akşamki Sentelegrafta Etem İzzet Benice «Şarki Akdeniz harbi başladı mı?» adlı başmakalesinde diyor ki:

Giride karşı başlayan Alman taarruzu bir deneme mahiyetinde olmakta ziyade bir istila teşebbüsü ve hâmlesi halini almışa başlamıştır.

Almanlar, bu teşebbüslerinde öteden beri tahmin ve müteale ettiğimiz gibi; bilhassa hava kuvvetlerine dayanıyor ve bu kuvvetlerle taarruz teşebbüsünü abartarak istiyorlar. Giride karşı bom barduman, avcı tayyareleri ile bir arada nakliye ve parashütör küt'alar taşıyan tayyarelerini kullandıkları gibi; denizden de hücum botlarının bir ihraç ameliyatı için ne dereceye kadar muvaffak vassıla olabileceğini deniyorlar.

Ardından muhtelif noktalarımıza yirmi dört saat zarfında on bin kadar asker indirilmiş bulunmalarına rağmen; bu ana kadar İngiliz ve Yunanlıların müdafasını kurarak bir muvaffakiyet elde edememişlerdir. Giride Yunanistan'a ilk yapılan İngiliz ihraçından daha evvel bir usulde İngilizler eline alması adanın müdafasını bakımından hâzırkî yapılmasına fırsat vermiş ve bilhassa Almanların Yunanistan'a hakim olmasından ve Yunan hükümetinin Giride çekilmesinden sonra; adanın tahkimine ve müdafaa hâzırkılarının artırılmasına büyük bir dikkat ve ihtimam sarf edilmiştir.

Maahaza, Almanların ellerinde ki bütün imkânları sarfederek ve parashütör küt'ale sevkiye devam ediyerek adada cehemal bir muvaffakiyet kazanmak ve ya bir noktada tutunmak gayretinden geriye kalmak istemeyecekleri muhakkaktır. Almanların küt'at indirerek hususunda Kandiye'den ziyade garp ve bilhassa Hama bölgesini hedef ittihaç emelleri ve mükâsıf kuvvetlerini daha ziyade adanın bir noktasında tutunup yerleşmek teşebbüsü neşinde bulunduklarını gösteriyor. Böyle bir vaziyet takdirinde Almanların hesabı açıktır: Garp bölgesinde tutunmak ve Mora ile bu bölge arasındaki 80 kilometrelik hava mesafesinden istifade ederek takviye küt'atı göndermek ve Giride kademe kademe işgal etmek ve yine bu arada hücum botlarını ve pike tayyarelerini donanmaya tevcih ederek ve donanmayı meşgul ederek, diğer müsait noktalarla da İtalyan donanmasının himayesinde asker çıkarmak.

Ancak, Almanların bu hesaplarında ne dereceye kadar muvaffak olacağını bilmeyen bu anda kat'i bir hüküm vermenin imkânı olmadığı kadar; İngiliz ve Yunanlıların şimdiki halde vaziyete hakim oldukları da anlaşılmalıdır.

Yalnız, Giride karşı başlayan bu istila teşebbüsü esasen dikkat ve duşünce mevzuu olacak bir iki soru vardır. Onlar da şunlardır:

1 — Almanlar Giride taarruz etmekle Şarki Akdenizde umumî taarruza başlamak üzere midirler? Yani, Giritteki hareket devam ederken; Almanlar acaba İngiliz dikkat ve gayretini buraya celbederek, aynı zamanda Kıbrıs, Suriye ve Filistin'e karşı da taarruza geçmek üzere midirler?

2 — Almanlar önce Giride düşürmeye çalışacaklar, bunu takiben mi Kıbrıs, Suriye, Irak ve Filistin merhaleleri ile teker teker meşgul olacaklar?

Herhalde, birbirinden mühim olan bu iki sorudan hangisi hakikate muvafık bulunursa bulunsun; Almanların Şarki Akdenizde harbe başladıkları ve bu umumî gaye üzerinde harekete geçtikleri muhakkaktır: İngilizleri Şarki Akdenizden, Kıbrıs, Suriye, Irak, Filistin ve Süveyşten çıkarmak; Yakın, Orta Şark ve Arap yarımadasına ve bu

arada Kızılyarımadasına ve bu arada Kızıl ve Umman denizlerine hakim olmak. Bu cephede umumî hareket ve taarruz Almanların lehine bir inkisaf kaydettiği, yani Almanlar Suriyede başlayarak Arap yarımadası üzerinde tutunmak fırsatını buldukları takdirde, muhakkak ki garbi Akdenizde de Cebelütariki kapamak ve Şimali Afrika kuvvetle atlamak fırsatını arıyacaklardır.

Esasen Mısırın garp hududunda faaliyetler, buradaki kuvvetlerini takviye etmek ve Cebelütariki düşürmek fırsatını buldukları takdirde; Akdenizde İngiliz donanması çin vaziyet hayli zorlaşacaktır.

İngilizlerin Suriyeyi işgal etmekte bu anda gecikmeleri, ağıleli ihtimal Almanların hareketi takadük etmek ve Irak ile mahallî kuvvetlerle birleşmek ve hevesi ile Giritteki hareketi devamı sırasında Suriyeye karşı da teşebbüsü sevkedecektir. Böyle bir vaziyete Şarki Akdenizde umumî Alman taarruzu başlamış olacaktır.

Diğer taraftan Suriyeye karşı nası taarruza bulunulacağı ise aşikardır Yunan harbi biter bitmez, bu sütlarda Almanyanın Egeyi İngiliz donanmasına kaptıracak ve Matabanburnu ile Rodos hattının simalindeki bütün adaları ele geçirecek, Balkan yarımadası ve küt'ayı hem Gride karşı, hem de Roma bir yol açtıklarını ve bu yolun Yakın ve Orta Şark taarruzu için kullanılmaya tebarüz ettirmiştiği. Girit taarruzu bu tahmin ve mütealemi; ve ticase neye varacak olursa olsun; bu kisi halinde ortaya çıkmıştır. Suriyeye karşı da aynı yol kullanılacak, hemen hemen bütün Alman hava kuvvetleri ansızın Suriyeye asker indirerek teşebbüsüne koyulacaklar ve denizaltılar, hücum botları, İtalyan torpido filotillaları ve kuvvetli hava filoları himayesinde nakliye gemileri de Suriye limanlarına ihraç yapılmaya çalışacaklar ve belki İngiliz donanmasını bu hareket esnasında meşgul etmek için de İtalyan donanması ağır zayıt mak bulinde olsa dahi; muayyen noktalarla harekete geçirilecektir. Almanların Suriyede ki Fransız şark ordusu tarafından herhangi bir mukavemet maruz kalmayacağı da tahakkuk etmiş bulunduğuna göre; asker indirme, asker çıkarma hususunda Suriye kararları ve limanların bakımından müküllüta uğramayacakları gözlemlenir. Ancak, İngilizler böyle bir vaziyete fırsat ve meydan vermemek için bugünler içinde Suriyeyi işgal edebilirlerse; Almanlar için vaziyet tamamiyle değişir ve Suriyeye ele geçirmek daha imkânsız olur. Maahaza, İngilizlerin bu mevzuu ve bahis üzerinde ne düşündüklerini fiyden değil işlimiyoruz. Belki de Filistin ve Irakta müdafada kalmayı ve Suriyeye sadece hava kuvvetlerinin bombardımanına maruz bırakmayı kendi kuvvet derecelerine ve harp düşüncelerine göre tercih etmektedirler v Almanların Kıbrıs v Suriyeyi ne havadan, ne denizden işgal edemeyeceklerine kani bulunmaktadırlar; Ve, yine belki de Suriyenin Almanlar tarafından işgalinde mahzur görmekte ve ilk partide geçirilecek askerlerden se

celebrine ve L-R - Filistindeki hazırlıklarını tam sekiide etmekte ve umumi bir taarruza Habesistan ve Trablusta olduğu gib; bir imha arziyesine girebileceklerine emin bulunuyorlar. Maahaza, bütün tahmin ve mütealemler ne olursa olsun; herhalde Şarki Akdenizde harp başlamıştır ve her türlü vaziyetlerin aydınlanmasına da çok zaman kalmamıştır.

Giritte şiddetli muharebe

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

kafilye refakat eden iki distroyer de batırılmıştır.

Bugün düşman Giride ordu nakli için çok daha büyük teşebbüsler yapmıştır. Bu sabah 30 vapurdan müteşekkil bir kafilie kuvvetleri, bizim tarafından görülmüştür. O saatın itibaren yeni malumat alınması olmakla beraber kuvvetleriimizin bu kafilieye hücum ettiklerini tahmin ediyorum. Kafilie yonunu Yunan adalarına doğru çevirmiş bulunuyordu. Ve distroyerimizle hafif kuvvetlerimiz kafilye hücum etmek üzere idiler. Ne ise hakkında başka malumat alamadım. Fakat bugün bir çok muharebeler cereyan ettiği bildirilmiştir. Gemilerimiz kafilieye hücum ederken düşmanın hava kuvvetleri de gemilerimize hücum etmişlerdir. Neticeler hakkında kat'i bir malumat almış olmamakla beraber, Akdenizde emrimizde bulunan deniz kuvvetlerinin derecesi itibarile bu neticelerin memnuniyet verici olmaktan başka türlü ilamıyacağı kanaatindeyim.

Burada bir mebus başvekilin Giride kuvvetlere takdir ve hayranlığını ve bu suretle de itimadını bildirmesini teklif etmiştir.

Çöçil su cevabı vermiştir: «Bunu hiç şüphesiz yapacağım.» Başvekil sözlerine şu suretle devam etmiştir:

«Garip ve şiddetli bir muharebe cereyan ediyor. Bu muharebe bizim tarafımızda hava müzaharesi yoktur. Bunun sebebi tayyarelerimiz bulunmadığıdır. Bu muhakabul diğer tarafın da topu ve tankı yoktur. İki taraftan hiç birinin ric'atı imkânı mevcut değildir. Ve karkunç bir muharebe olur. Ve Akdeniz mücadelesinin bütün seyridne müessir olacak bu çok mühim muharebe dövüşen erlere hiç şüphesiz temenni ve teşgi telrafi göndereceğimi»

Bir mebus şunu sormuştur:

«Başvekil düşmanın tankı olmasına dair olan sözlerinden bizim tanklarımız mevcut olduğu mânasını çıkarabilir miyiz?»

Çöçil su cevabı vermiştir: «Müzakeresi hiç şüphesiz bu vaziyete sevk niyetinde değildir.»

İngiliz tabliği

Kahire, 22 (A.A.) — İngiliz tebliğ:

Dün bütün gün yeni Alman parashütör dalgaları ve tayyare ile taşınan Alman askerleri adanın muhtelif noktalarında karaya inmiye devam etmişlerdir. Yunan küt'atının ve Giritlilerin yundüle bütün Britanya ve Yeni Zelanda kuvvetleri mükemmel bir surette hareket etmişlerdir. Muhtesem cesaret ve hamle ile muharebe eden İmparatorluk kuvvetlerimiz ve mütefikleri muvaffakiyetle tetevvüc eden üç mukabil taarruz yapmışlardır.

Düşmanın zayıflığı dün evvelkinden de ağır olmuştur ve karanlık basarken vaziyet bütün bölgelerde memnuniyetli mucip bir halde idi. Yalnız Maleme'de düşman muvakkaten tutunmaya muvaffak olmuş bulunuyordu. Şimdi buradaki vaziyete de nihayet vermek için harekât devam etmektedir. Düşmanın havadan inşi devam ediyor. Fakat düşmanın havadan naklettiği küt'alar; denizden ihraçlar yapmak suretile takviye teşebbüsleri Kraliyet donanmasının icraatı sayesinde şimdiki kadar akim kalmış, düşman kafilielerinin bir kısmı bastırılmış, diğer kısmı dağıtılmıştır. Girit müdafilerinin maneviyatı her zamankinden daha yüksektir.

Hanya mintakasında, Suda koyunda dün sabah erkenden yapılar şiddetli hava hücumlarını gündüz Hanya'nın cenebu garbisinde yeni parashütör inşileri takip etmiştir. Düşman bu mintakada toplanmış ve mitralyözlerimiz tarafından şiddetli bir ateşe tutulmuştur. Düşmanın şimdiki Maleme tayyare donanımı ve Kares'in garbisinde bulunan mintakayı işgal ettiği istidlâ edilmiştir. Mamafih sözü geçer tayyare meydanı halâ ateşimiz altında bulunmaktadırlar.

Kahire, 22 (A.A.) — Bu akşam öğrenildiğine göre, İngilizler Yunanlıların ve Girit dağlılarının müzaheretile Giritte vaziyete tamamiyle hakim bulunmaktadırlar. LONDRA'DAKİ TAFSLAT

Londra, 22 (A.A.) — Reuter: Bugün öğrenildiğine göre Al-

Girit muharebeleri

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

irler. Ve muhafaza etmek için elinden geleni yapacaklarına dair iphe yoktur. Denize hakim olmaları için, Almanlara nispetle uraya daha çok kuvvet göndermek imkânına da sahiptiler. Elirir ki, gönderebilecek ihtiyatıra sahip bulunsunlar.

Almanların Romanya'ya geldikleri ve İtalyanların Yunanistan'a taarruz ettikleri geçen sonbahar anberi, bu sütlarda, dafma İngilizlerin şarka büyük kuvvetler ulundurmaları lüzumundan bahsedip durduk. İngilterede âtil bir alde kalmış olan ve şimdi 80 tüne baliğ olduğu söylenen İngiliz kuvvetlerinden, adanın müdafası için lüzumlu olan miktardan azlasını azami sür'atle şarka gemek lâzımdır. Hindistanda teşkil edildiğini vaktile Hindistan na'ri Emir'i'nin söylediği yarım milyonluk ordudan teşkilâtı bitenle-i de Orta ve Yakın Şarka sevk etmek icap ediyor. İngilizler bunu yapmakta artık hiç vakit kaybetmemelidirler.

Abidin DAVER

Taymis diyor ki:

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

ne bitarafı bir tarafa bırakarak Almanlara âlet olduklarını gittikçe daha açık bir surette izhara başlamışlardır.

Londra 22 (A.A.) — Londrada hür Fransızlar tarafından çıkarılan «France» gazetesi, doğruluğunu temin ettiği şu hâdiseyi nakletmektedir:

Amiral Darlan 24 Nisanda şimali Fransada kâin Beaunais şehrine gitmiştir.

Bu ziyaret şehirde duyulmuş ve büyük bir kalabalık Darlanın yek yediği lokantanın önünde toplanmıştır.

Yemekten sonra amiral ve maiyeti erkânı taraçaya çıkmışlardır. Amiral halkı görünce kısa bir teddüden sonra resmi seyahate çınan devlet adamlarının söyleme eri mutad olan beylik bir kaç cümle söylemiştir.

Bu sırada kalabalığın arka sıralarından birdenbire bir bomba patı gibi sert ve acı bir ısılk sesi edilmiştir. Bunu diğer bir kaç ısıklar takip etmiştir. Bunun üzerine amiral sarılarak çekilmiş fakat maiyetinden biri suratı kıpkırmızı olduğu halde halka doğru ileriyerek: «Fransızlar biraz terbiye olunuz» demiş ve şunları ilâve etmiştir:

Beaunais'li Fransızlar, yabancılar size bakıyor. Bu cümle söylenilmiyecek bir cümle idi. Bütün halk bir fırına gibi gürliyerek hakaretâmiz sözler arfetmişlerdir.

Beaunais'in kadın ve erkekleri söyle haykırmışlardır: «Kabahat kimde? Bunu siz istediniz. Mütarekeyi kim imzaladı? Fransanın kapılarını Almanlara kim açtı?»

FRANSIZ VAPURLARINA VERİLEN EMİR

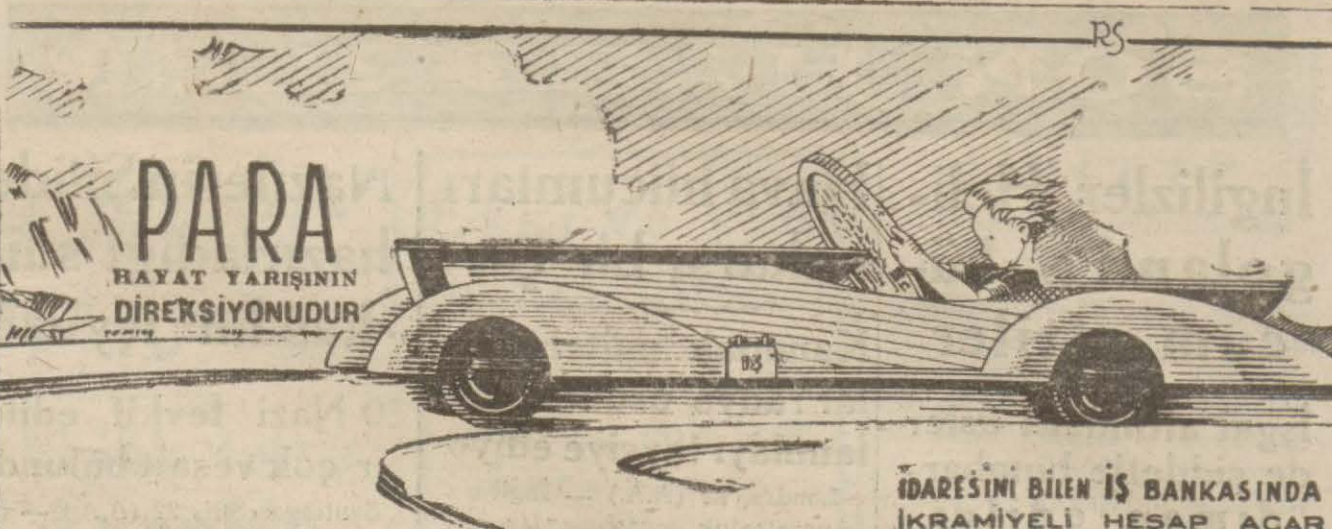
Londra 22 (A.A.) — Fransız bahriye nezaretinin Amiral Darlan'ın mına kontamiral Auphan tarafından imzalanmış bir emirnamesi İngiliz iktisadi harp nezaretinin eline geçmiştir. Bu emirnameye bütün Fransız ticaret gemileri kaplanmaları İngilizlerin eline düşmekten, icabında gemilerini barmaları tebliğ edilmektedir.

ANKARADA DÜN HALK SINEMASI YANDI

Ankara 22 (İkdam muhabirinden): Bu akşam saat yedi buçuğa doğru Hüs meydanında Halk sinemasında oynayan film ateş almış ve yangına mani olmak için film arkadaki Ulus Bahçesine atılmış bu yüzden Ulus gazetesinin çatı deposunun tutuşmasına ve bir kâğıdın yanmasına sebebiyet vermiştir. Yangın Halk sinemasına da sırayet etmiş yetişen etfiyale yangının daha çok irayetine mani olmuştur. Halk sineması harap olmuş sinemadaki halk

manya Giride hava yolu ile kuvvet göndermek için nevmidane gayretler sarfetmektedir.

Düşman parashütçülerinin muvakkaten birkaç hava meydanına hakim olmasına muvaffak olup olmadıkları Londrada bilinmemektedir. Fakat, ilk indirilen parashütçülerden çoğunun öldürüldükleri veya esir edildikleri anlaşılmaktadır. Şimdi cereyan etmekte olan şiddetli muharebe hava yoluyla getirilen düşman tümenile yapılmaktadır.

İDARESİNİ BİLEN İŞ BANKASINDA KRAMİYELİ HESAP AÇAR

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları

1941 İkramiye plânı

KESİDELER : 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 Üçüncütesin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1 adet 2000 Liralık	= 2000 — Lira
3 " 1000 "	= 3000 — "
2 " 750 "	= 1500 — "
4 " 500 "	= 2000 — "
8 " 250 "	= 2000 — "
35 " 100 "	= 3500 — "
40 " 50 "	= 4000 — "
300 " 20 "	= 6000 — "

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden

- 1 — Mevcut nümuneleri mucibince 2,5 cm. boyunda (120.000) bin ve 4 cm. boyunda (120000) ki cem'an (240) bin adet pulu ile beraber bakır çivi pozarlıkla satın alınacaktır.
- 2 — Pazartürk 26/5/941 pazartesi günü saat 16.30 da Kabasaklı Levaam ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Nümuneler sözü geçen şubede görülebilir.
- 4 — İstekilerin pozarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri flat üzerinde %7,5 güvenme paraları birlikte mezkûr komisyonu müracaatları. (3953)

D. Demir Yolları İşletme U. M. ilânları

Muhammen bedeli (1912) lira olan 109 metre muhtelif eb'atta bezli lastikten transmisyon kayışı (30/5/941) Cuma günü saat (10,45) onu kırk beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (143) lira (40) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müracaatları lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (3727)

Muhammen bedeli (6130,00) lira olan bir liste muhteviyatı Hastahane Fizik tedavi cihazları (29 Mayıs 1941 perşembe) günü saat (15,30) da kapalı zarf usulile Ankara'da İdare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin (459,75) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesakileri ve tekliflerini aynı gün saat (14,30) a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Şartnameler parasız olarak Ankara'da malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (3717)

İst. Hava Mintaka Depo Amirliğinden

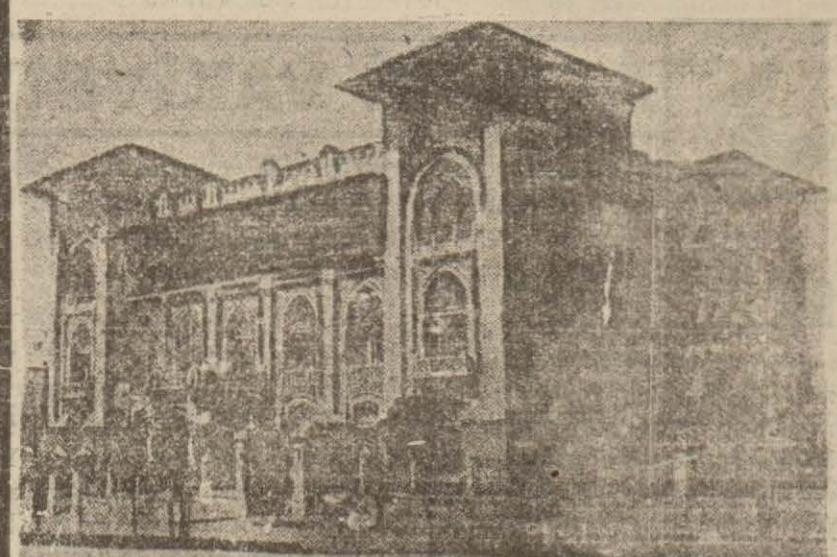
- 1 — 1000 çift kundura alınacaktır.
- 2 — 1170 liralık kat'i teminatın Ba'ırcıköy Mal Müdürlüğüne yatırılarak makbuzları ile birlikte 24/5/941 günü saat 11 de Üsküdar Paşahimannında hava mintaka depo amirliği satılma komisyonunda bulunmaları. (3979)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Serma yesi: 100.000.000 Türk lirası.

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 A. 1.000 liralık	4.000 L.	100 Adet 50 liralık	5.000 L.
4 " 500 "	2.000 "	120 " 40 "	4.800 "
4 " 250 "	1.000 "	160 " 20 "	3.200 "
40 " 100 "	4.000 "		

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazla sile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa 11 mart, 11 Haziran 11 Eylül ve 11 Birincikanun tarihlerinde çekilecektir.

ZAYİ — Eminönü Yabancı Askerlik şubesinde alınıp olduğum Askeri vesikamı ve nüfusumu zayı ettim. Yenisi alacağımın eskisinin hükümünü yoktur.

Küçükpazar Yorgancı sokak 22/24 numarada Kâmil Celik

325 doğumlu Kel oğlu Hüseyin Şen

DOKTOR Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM

DAHİLİYE MÜTEHASSISI

Divanyolu 104

Muayene saatleri: 2,5-6. Tel: 22398

Göz Hekimi Dr. Murat Rami Aydın

Beyoğlu - Parmakkapı, İmam

sokak No.2 — Tel. 41553

Muayene ve her türlü göz

ameliyati fıkaraaya parasızdır.

Sahibi: E. İZZET, Neşriyat Direktörü: Cevdet Karabilgin

Basıldığı yer: «Son Telgraf» Matbaası

Edenin beyanati

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

nin bu meşin inkisafı hakkındaki noktalarını açık surette bildirmiş ve Amerika hükümeti Amerikan limanlarında bulunan Fransız ticaret vapurları hakkında bazı ihtiyatî tedbirler almıştır.

Vichy'de verilen müphem ve sıkıntılı izahatta Vichy ve Alman hükümetleri arasındaki ibridiğin yalnız siyasi ve iktisadi olduğu telkin edilmiş ve Vichy hükümetinin Büyük Britanya'ya ve evveliyette de Amerika'ya asla taarruz niyetinde olmadığı bildirilmiştir. Bu izah hat Vichy hükümetinin Fransa ve imparatorluk kaynak ve topraklarını, yalnız Fransanın eski mütefikinin değil, aynı zamanda bizzat Fransanın da düşmanı «alkışlar» olan bir devletin emrine gittikçe daha ziyade tahsis edecek bir yola girmiş olduğunu gizliyez.

Britanya hükümeti Vichy hükümetinin hareket ve icraatını gözönünde tutmağa mecburdur. Eğer Vichy hükümeti düşmanla ilân edilen ibridiğini tatbik ederek harbi sevk ve idaremeze zarar verecek veyahut düşmanın harp gayretine yardım edecek bir harekete kalkarsa veya böyle bir harekete müsaade ederse, düşmanı nerede bulursak orada hücum için kendimizi pek tabii olarak serbest addececeğiz ve artık askeri plânlarımızın tatbiki hususunda Fransanın işgali altında bulunan kısımlı bulunmayan kısmı arasında hiçbir fark gözetmez kendimizi mecbur edeceğiz.

Ruzvelt dün beyanatta bulundu

Vaşington 22 (A.A.) — Ruzvelt bugün beyanatta bulunarak, daha çok miktarda ve daha sür'atli gemiler inşa edileceğini ve bu gemilerin bütün dünya hür milletleri nin maruz kaldıkları tehdidin bertaraf edilmesine yardım edecek olan harp âletlerinin 7 deniz üzerinde nakliye tahsis edileceğini bildirmiştir.

Fatihteki feci cinayet

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Fakat Ali Özdemir boşanamamış ve nişanlısı da kendisinin evli olduğunu öğrenerek evvelki akşam yüzüğü iade etmiştir.

Bundan müğber olan Ali Özdemir, gece işe çıkan babası döndürücü Hayriyi komşusunda bekleyen Hayrünnisaya dışarda puslu kururak beklemiş ve genç kız d.şarı çıkarken üzerine ateş etmiştir. Halbuki bu kız Hayrünnisanın komşusu 14 yaşında Şükrandır.

Ali Özdemir yanlışlığı anlamış ve bu sefer tabancasını; «ne olur?» diye kapı önüne fırlayan nişanlısı Hayrünnisaya çevirmiştir.

Katil, Hayrünnisayı bir kurşunla boynundan yaraladıktan sonra kendisine bir yumruk vurarak içeri sokmuş ve kapı içindeki sedire yatırmıştır. Gözleri dönen Özdemir yere diz çökerek kızı nişan almış ve üzerine bir kurşun daha boşaltmıştır.

Bundan sonra büyük bir şoguklanlılıkla tabancasına bir şarjör daha sürmüş ve karanlıklara kayarak kaybolmuştur.

Hayrünnisa, hemen ölmüş, Şükran da baygın bir halde Haseki hastanesine yatırılmıştır. Kızın cesedi adliye doktoruna muayene eden sonra defnolunmuştur.

Katil henüz yakalanamamıştır. Vak'ayı müteakip Yeniköydeki dal yarı sahibi kardeşine giderek ve dalaştığı ve Rumelikavagına doğru uzaklaştığı öğrenilmiş, aranmasına girişilmiştir. Zabıta katilini eli üzerindedir. Bu sabaha karşı yakalanmış olması muhtemeldir.